

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

XII. De communibus capitulis monachorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

<sup>ANNO
CHRISTI
1215.</sup> petens beneficium præberetur, quo & docentis re-
leuaretur necessitas, & via pateret discentibus ad
doctrinam. Verum quoniam in multis ecclesiis id
minime obseruatur, nos prædictum roborantes
statutum adiicimus, vt non solum in qualibet ca-
thedrali ecclesia, sed etiam in aliis, quarum suffice-
re poterunt facultates, constituatur magister ido-
neus a prælato cum capitulo, seu maiori ac saniori
parte capitulo, eligendus, qui clericos ecclesiarum
ipsarum, & aliarum, gratis in grammaticæ facul-
tate ac aliis instruat iuxta posse. Sane metropoli-
tana ecclesia theologum nihilo minus habeat, qui
sacerdotes & alios in sacra pagina doceat, & in his
præsertim informet quæ ad curam animarum spe-
ctare noscuntur. Assignetur autem cuilibet magi-
strorum a capitulo vnius præbendæ prouentus, &
pro theologo a metropolitano tantumdem, non
propter hoc efficiatur canonicus, sed tamdiu redi-
tus ipsius percipiat, quamdiu perstiterit in docen-
do. Quod si forte de duobus magistris metropoli-
tana ecclesia grauetur, theologo iuxta modum
prædictum ipsa prouideat: grammatico vero in
alia ecclesia suæ ciuitatis siue diœcesis quod suffi-
cere valeat faciat prouideri.

XII.

In singulis regnis siue prouinciis fiat de trien-
nio in triennium, salvo iure diœcesanorum pon-
tificum, commune capitulo abbatum atque priorum
abbates proprios non habentium, qui non
consueuerunt tale capitulo celebrare, ad quod
vniuersi conueniant, præpeditionem canonicam

Y iiij

174 INNOCENTIVS P. III. CONCILIVM FRIDERICVS II.
IMP.

non habentes, apud vnum de monasteriis ad hoc
aptum, hoc adhibito moderamine, vt nullus eo-
rum plus quam sex euectiones & octo personas
adducat. Aduocent autem caritatue in huius no-
uitatis primordiis duos Cisterciensis ordinis abba-
tes vicinos, ad præstandum sibi consilium & auxi-
lium opportunum, cum sint in huiusmodi capitu-
lis celebrandis ex longa consuetudine plenius in-
formati. Qui absque contradictione duos sibi de
ipsis assident, quos viderint expedire. Ac ipsi qua-
tuor præsent capitulo vniuerso, ita quod ex hoc
nullus eorum auctoritatem prælationis assumat:
vnde cum expedierit, prouida possint delibera-
tione mutari. Huiusmodi vero capitulum aliquod
certis diebus continue iuxta morem Cisterciensis
ordinis celebretur, in quo diligens habeatur tra-
ctatus de reformatione ordinis, & obseruantia re-
gulari: & quod statutum fuerit, illis quatuor ap-
probantibus, ab omnibus inuiolabiliter obserue-
tur, omni excusatione & contradictione ac ap-
pellatione remotis, prouiso nihilo minus, vbi se-
quenti termino debeat capitulum celebrari: & qui
conuenerint, vitam ducant communem, & fa-
ciant proportionabiliter simul omnes communes
expensas, ita quod si non omnes potuerint in eis-
dem, saltem plures simul in diuersis domibus com-
morentur.

Ordinentur etiam in eodem capitulo religiosæ
ac circumspetæ personæ, quæ singulas abbatias
eiusdem regni siue prouinciae non solum mona-
chorum, sed etiam monialium secundum formam

ANNO CHRISTI
1215.

sibi præfixam , vice nostra studeant visitare , corri-
gentes & reformantes quæ correctionis & refor-
mationis officio viderint indigere , ita quod si re-
etorem loci cognouerint ab administratione peni-
tus amouendum , denuntient episcopo proprio ,
vt illum amouere procuret : quod si non fecerit ,
ipſi visitatores hoc referant ad apostolicæ sedis ex-
amen. Hoc ipsum regulares canonicos secundum
ordinem suum volumus & præcipimus obserua-
re. Si vero in hac nouitate quidquam difficultatis
emerserit , quod per prædictas personas nequeat
expediri , ad apostolicæ sedis iudicium absque scan-
dalo referatur , ceteris irrefragabiliter obseruatis ,
quæ concordi fuerint deliberatione prouisa.

Porro diœcesani episcopi monasteria sibi subie-
cta ita studeant reformare , vt cum ad ea prædicti
visitatores accesserint , plus in illis inueniant quod
commendatione , quam quod correctione sit di-
gnum , attentissime præcauentes , ne per eos dicta
monasteria indebitis oneribus aggrauentur. Quia
sic volumus superiorum iura seruari , vt inferiorum
nolimus iniurias sustinere.

Ad hoc districte præcipimus tam diœcesanis epi-
scopis , quam personis quæ præerunt capitulis cele-
brandis , vt per censuram ecclesiasticā , appellatione
remota , compescant aduocatos , patronos , vicedo-
minos , rectores & consules , magnates & milites , seu
quoslibet alios , ne monasteria præsumat offendere
in personis ac rebus. Ac si forsitan offenderint , eos
ad satisfactionē compellere non omittant , vt libe-
rius & quietius omnipotenti Deo valeant famulari.